

MEGYEI TÖRTÉNELEM VERSENY

I. forduló

2012/2013

A versenyző neve:	
--------------------------	--

A versenyző iskolája:	
------------------------------	--

Felkészítő tanára:	
---------------------------	--

Elérhető pontszám:	100 pont
---------------------------	-----------------

Elért pontszám:	
------------------------	--

Kedves Versenyző!

Szeretettel köszöntjük mint a megyei történelem verseny résztvevőjét. Kívánjuk, hogy eredményesen versenyezzen, és hasznos tapasztalatokat szerezzen!

A feladatlap kitöltéséhez 120 perc áll rendelkezésre. Figyelmesen olvassa el a kérdéseket, gondolja meg a válaszokat! Hibajavítót nem használhat! Írjon olvashatóan, ügyeljen a megfogalmazásra és a helyesíráásra!
A Történelmi Atlaszt NEM használhatja!

Jó munkát, eredményes versenyzést kívánunk!

1. ÉV SZÁM, ESEMÉNY, SZEMÉLY - KERESŐ

Az alábbi feladat az ókor és a kora középkor jelentős eseményeire vonatkozik.

Töltse ki a táblázat üresen maradt részeit! (elemenként 1 pont)

Évszám	Esemény	Személy (ek)
Kr.e. 490		
	A második triumvirátus tagjai legyőzik Caesar gyilkosait.	
		I. Ottó
Kr. e. 525		
	A fiatal makedón király Isszosznál legyőzi a perzsa főerőket.	
		Lothar, Károly, Lajos

12 pont

2. FOGALOM – MEGHATÁROZÁS

A meghatározások alapján írja a kipontozott helyre a megfelelő történelmi fogalmakat! (elemenként 1 pont)

1. A magyar törzsszövetség főfejedelme a 9-10. században. Tisztsége kazár mintára alakult ki.

.....

2. Az ókori római köztársaság legfőbb tisztségviselője, a népgyűlés választotta.

.....

3. Az egyház tanácskozó törvényalkotó, ünnepélyes keretek között megrendezett gyűlése.

.....

4. Az arab állam politikai és egyházi vezetője.

.....

5. Volt arkhónokból álló tanács, funkciója az igazságszolgáltatás és a tisztségviselők ellenőrzése.

.....

6. Közigazgatási egység az ókori Perzsiában.

.....

7. Támadó jellegű politikai irat, beszéd.

.....

7 pont

3. KI KICSODA?

Melyik ókori személyről szólnak az alábbi idézetek, meghatározások?

Írja a kipontozott helyre a megfelelő nevet! (elemenként 1 pont)

1. Görög államférfi, a perzsák által lerombolt Athént csodálatos épületekkel ékesítette. Ő volt a peloponnészoszi háború egyik elindítója is. Halálát a körülzárt városban kitört pestis okozta.

.....

2. A kr. e. VI. században élt filozófus igyekezett megtalálni a harmóniát ember és ember, ember és közösség, az egyén és állam között. Nagy hangsúlyt fektetett a hagyományok és a család tiszteletére.

.....

3. Plutarkhosz írásában ezt olvashatjuk róla: „Miután ... tűzzel – vassal elnyerte a győzelmet (...) kijelentette, hogy aki engedelmeskedik, annak jó dolga lesz, de ellenségei közül senkit sem fog kímélni. Így szólván, felolvasta kb. 400 szenátornak és 1600 lovagnak a névsorát, kiket halálra szánt. Ő az első aki a proscriptio listát nyilvánosságra hozta. „

.....

4. „ az állam ügyeit mértéktartóan vezette, és inkább alkotmányosan, mint türannosz módjára; mert egyébként is emberszerető és szelíd volt. Ment maga is gyakran ki a vidékre, hogy felülvizsgálja a helyzetet és kibékítse a peres feleket, nehogy azok felmenve a városba, elhanyagolják munkájukat. (...) „ írta róla Arisztotelész.

.....

5. Az Újbirodalom korának fáraója, aki az Amon – papsággal szemben sikertelen reformkísérletet tett egy új istenkultusz bevezetésével.

.....

6. Idős korban, a politikai mellőzöttségből lépett a császári trónra. Kezdetben a szenátussal együtt kormányzott, majd Capri szigetére költözött és innét küldte Rómába egyre önkényesebb parancsait.

.....

6 pont	
--------	--

4. AZ ÓKOR ÉS KORA KÖZÉPKOR KULTÚRÁJA KÉPEKBEN

Melyik ókori, vagy középkori kultúra alkotásai láthatók az alábbi képeken?
(elemenként 1 pont)

A.

B.

C.

D.

E.

F.

A kép betűjele	Kultúra megnevezése
A.	
B.	
C.	
D.	
E.	
F.	

6 pont	
--------	--

5. IGAZ – HAMIS

Írjon I-t az igaz, H-t a hamis állítás elé! (Elemenként 1 pont)

- 1) _____ A spártaiak által leigázott őslakók a hopliták voltak.
- 2) _____ Az Újbabiloni Birodalom uralkodója Nabu – kudurri – uszur miután lerombolta Jeruzsálemet, lakóit elhurcolta. Ezt nevezzük a zsidók „babiloni fogságának”.
- 3) _____ A buddhizmus a világot megváltoztathatatlannak ítélte és a kasztrendszer is a mozdíthatatlan világrend részeként értelmezte.
- 4) _____ Az első birodalmak Kína területén a Jangce folyó mentén alakultak ki.
- 5) _____ A comitia centuriata összeállítását a censorok végezték.
- 6) _____ Alkuin jelentős szerepet játszott a Karoling – maiuscula kifejlésében.

6 pont	
--------	--

6. SZÖVEGKIEGÉSZÍTÉS

Írja be a szövegrészekbe a hiányzó tulajdonneveket, illetve helységneveket!

(elemenként 1 pont)

„ Egy kis szekta csoportosult köré, és amikor összeütközésbe került a-i előkelőkkel, Medinába költözött maroknyi hívével együtt. Távozása, a Hidzsra hamarosan az új vallás időszámításának kezdőnapja lett.”

„ Rövidesen csaknem az egész félsziget, sőt rövid időre a dél francia partvidék is Avignonig arab uralom alá került. Franciaországi előrenyomulásukat a Karoling dinasztia képviselője, 732-ben állította meg. „

4 pont	
--------	--

7. MŰVÉSZETEK, TUDOMÁNY, KULTÚRA

Írja a táblázatba a meghatározásokhoz kapcsolható konkrét személyek nevét!

(elemenként 1 pont)

Meghatározás	Személy (költő, tudós, művész, filozófus stb.)
1. A történetírás atyja.	
2. Római történetíró, aki megírta „ A császárok élete”-t.	
3. Athéni bölcs, megállapította, hogy léteznek örök érvényű értékek.	
4. Görög szobrász, híres alkotása az olümposzi Zeusz – szobor.	
5. Szürakusza lakosa, aki matematikai munkássága mellett, vízkiemelő csavart is szerkesztett.	
6. A Logika kidolgozója, Nagy Sándor nevelője.	
7. Kínai filozófus, aki a belső és testi béke megteremtésére törekedett.	
8. Római filozófus, Néró nevelője.	

8 pont	
--------	--

8. PÁROK

A következő történelmi fogalmakat betűjelük beírásával rendezze a táblázat megfelelő oszlopába! (Elemenként 1 pont)

a) Aveszta	e) princeps	i) senior
b) Dzsihad	f) feudum	j) Jahve
c) ékírás	g) Védák Könyve	k) tetrarcha
d) ephorosz	h) heliaia	l) timokrácia

Ókori Kelet	Hellász	Ókori Róma	Korai középkor

12 pont

9. KI A SZERZŐ?

Ki írhatta volna az alábbi sorokat? A történelmi személyiség nevét írja a szöveg után!
(Elemenként 1 pont)

1.

„Miután mégis elnyertem a consulságot, katonákat toboroztam, de nem az ősi szokás szerint a vagyonos osztályból, hanem mindenkit felvettem, akinek kedve volt, sok teljesen vagyontalant is.”

.....

2.

„Több újításom közül az első és legjelentősebb a vének tanácsának felállítása volt. (...) A 60 év feletti vének mindig a királyhoz csatlakoztak, amikor ellensúlyozni kellett a népuralom túlkapásait... „

.....

3.

„Adományozom tehát az én világom valamennyi emberének a római polgárjogot, úgy, hogy (...) senki se maradjon ki adományaimból ...”

.....

4.

„Hatékonyabbá tettem a központi hivatalokat, és növeltem az állami bevételeket. Elkészítettem a római jog gyűjteményes összefoglalását is. Erős zsoldosseregemre támaszkodva megkíséreltem az egységes Római Birodalom feltámasztását.”

.....

5.

„Adjátok meg azért mindenkinek, a mivel tartoztok: a kinek az adóval, az adót; a kinek a vámmal, a vámot; a kinek a félelemmel, a félelmet, a kinek a tisztességgel, a tisztességet.”

.....

6.

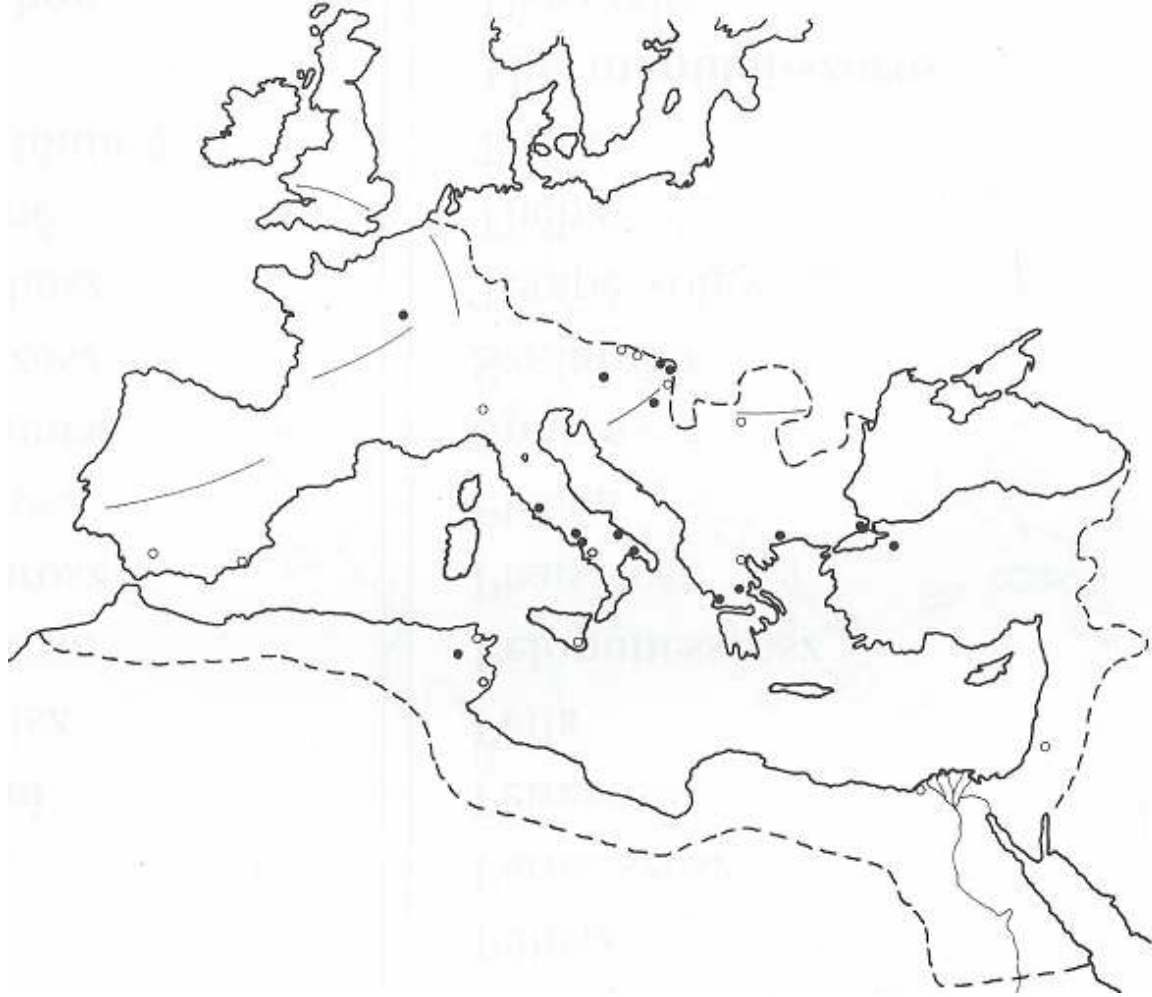
„Atyám gyilkosainak istentelen tettét törvényes ítélettel megtoroltam: száműztem, majd – amikor fegyverrel támadtak az állam ellen – nyílt csatában kétszer is legyőztem őket.”

.....

6 pont

10. TÉRKÉPISMERET

Az alábbi térképen a Római Birodalom legjelentősebb települései láthatók. A meghatározások alapján nevezze meg a várost, majd jelölje a megfelelő számmal a térképen! (Csak a 6 települést kell bejelölni!) (elemenként 1-1 pont)

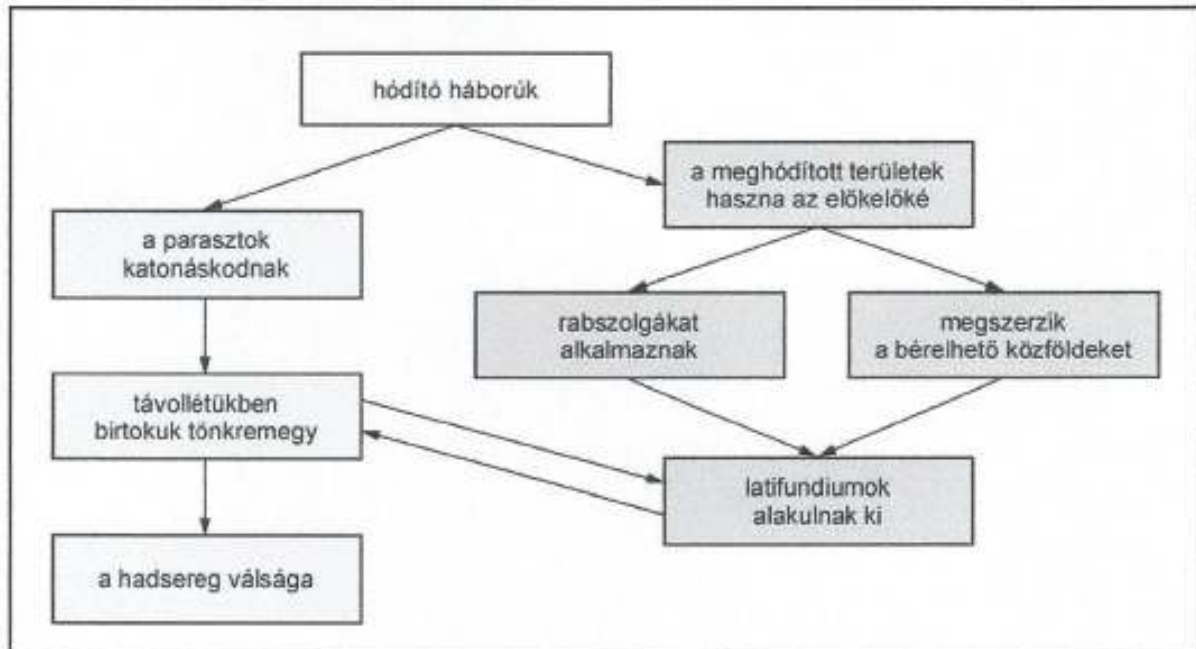
Meghatározás	A város megnevezése
1. Antonius és Kleopátra ebből a csatából menekült Octavianus elől.	
2. Kr. e. 202-ben itt szenvedtek vereséget Hannibál seregei a rómaiaktól.	
3. Attila hunjait itt állították meg a rómaiak és germán szövetségeseik.	
4. Caesar döntő vereséget mért vetélytársára, Pompeiusra.	
5. Pannóniában itt épült fel a Borostyán út mentén az Iseum.	
6. Kr. e. 216-ban Hannibál bekerítő taktikájának eredményeként több római légiót semmisített meg.	

12 pont

11. ESSZÉ

A feladat az ókori Róma történetéhez kapcsolódik.

Mutassa be a források és ismeretei alapján a hódító háborúkat követő társadalmi változásokat, a kialakuló új társadalmi csoportokat és azok jellemzőit! (21 pont)

A hódító háborúk következményei

„A gazdasági fejlődés igazi haszonélvezői a vezetőrétegek voltak, mert számukra a meggazdagodás különböző lehetőségei kínálkoztak [...]

Jelentős befolyása volt az ún. lovagrendnek [...] A lovagok hivatalt nem viselhettek, mivel a törvények megtiltották az állami tisztviselőknak, hogy kereskedelemmel, vagy pénzügyletekkel foglalkozzanak.” *(Tankönyvi szöveg)*

„Ennek a megműveletlen földnek nagy részét ugyanis a gazdagok szerezték meg, s abban bíztak, hogy az idő múlásával ezeket úgysem veszi el tőlük senki. Sőt a szegényeknek környékükben levő kisbirtokait is részben rábeszéléssel megvásárolták, részben erőszakkal elrabolták, s így eddigi birtokaik helyett immár hatalmas földeket műveltek meg. Ehhez azonban rabszolga földműveseket és pásztorokat vettek igénybe, nem pedig szabad napszámosokat, nehogy azokat a földmunkától katonai szolgálatra szólítsák. A rabszolgák birtoklása abból a szempontból is nagy hasznot jelentett, hogy ezek a katonáskodás alóli mentességük következtében sok gyermekük volt, s akadálytalanul szaporodhattak. Ebből eredően a hatalmasak egyre gazdagodtak, a rabszolgánép betöltötte az egész országot, az italicusok száma viszont, különösen a férfiaké, egyre csökkent, mert szegénység, adózás és katonakötelezettség alatt szenvedtek. De ha mindennek ellenére maradt volna is munkára idejük, tétlenségre voltak kárhóztatva, hiszen a föld már a gazdagok kezében volt, s ezek a szabadok helyett rabszolgákat alkalmaztak a földmunkára.” *(Appianus: A római polgárháborúk I-II.)*

.....
.....
.....

Szemponatok	Elérhető pont	Elért pont
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	OSZTÓSZÁM 2	
Vizsgapont	21	